ҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 40 (4532) | 1946 он, февралиин 20. среда | Сэн 20 мүнгэ

Манай илалта болбол, түбхын түрүүндэ, манай советскэ олониитын байгуулалта илаа, советскэ олониитын байгуулалта хадаа дайнай гал соо шалгалтала амжалтатайгаар барижа гараад, өөрынгөө гүйсэд бүхэ голтой байһаниие баримталан харуулаа гэһэн удхатай.

И. Сталин.

БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨНДЭ ЭРШЭТЭЙГЭЭР ОРОЛСОЕ!

Хабарай һаранууд үнгэржэ байна. Тиимэһээ удаан хабарай полевой худэлмэриин сагүүр ойртоно. Хүдөө ажалай хүдэлмэриин эхин—1946 оной большевистскэ хабарай тарилга Сталинскэ дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ үнгэргэгдэхэнь. Тиихэлээр колхозно тарилгын урдахи зорилго энэ жэлдэ ехэ ба бүри харюусалгатай болоод байна гэхэдэ, энэ табанжэл соо колхозно тарялан нилээдгүй үргэдхэгдэхэ ба ургаса бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлэгдэхэ байна.

Тиимэл хадань Ростовско областиин эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд, МТС ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, агрономууд ба хүдөө ажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд хабарай тарилгада жэшээтэйгээр бэлэдхэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөө эмхидхэхые уряалан Советскэ Союзай эрэгтэй эмэгтэй бүхы колхозникууд, социалистическэ газартарялангай хүдэлмэрилэгшэдтэ хандалга гаргаба. Тэрэ хандалга соонь иигэжэ бэшэгдэнэ: «Манай колхозникууд, болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй урда үндэр ба харюусалгатай зорилго табигдана гэбэл: Эхэ орондоо олон ехэ таряа талха, овощь, хартааб, мяха, һү, өөхэ, техническэ культурануудые үгэхэ. Манай Эхэ оронойнгоо саашадаа улам бэхижэлгэдэ ба манай арадай ажабайдалай һайнаар ургахада энээнһээ дулдыдаха. Ростовско областиинхидай хэлэһэн эдэ үгэнүүд тон зүб гээшэ. Бидэ Эхэ ороноо талха тарья болон бусад продуктнуудые элбэг дэлбэгээр үгэхэ бүрин аргатайбди. Имагтал тэрэ аргаа бүрин үһэн хэрэглэхэ шухала.

Тиимэн тулада түбхын түрүүндэ, хабарай тарилгые богони болзор соо, ямар шанартай бэлэдхэл хэхэ хэрэгтэй. Энээниие һайса мэдэһэн Ростовско областиин газар тарялангай хүдэлмэрилэгшэд Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөө эмхидхэхые уряалһан үнэтэ хандалгаа хаһа сооһь гаргаба. Партиин Центральна Комитедэй хандалгада хадаа ехэ Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөө эмхидхэхые уряалһан Донской колхозникуудай энэ хандалгые манай республикын эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, агрономууд халуунаар дэмжэжэ, хабарай тарилгада бэлэдхэл хэхэ бүхы хэмжээнүүдые энэ гэһээр хараахан ялгатай. Энэ үедэ хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые—колхоз, совхоз бүхэнэй, тракторна паркын бэлэдхэлые МТС бүхэлөөр шамдуулха саг тулаа. Энээн трактор машинануудые жолоодохо эрхим хүнүүдые бэлэдхэхын түлөө МТС бүхэн бодото һаналаа табиха ёһотой.

Колхозно полинууд дээгүүр тарилгын үедэ мэргэжэлтэй хүнүүдые табихын зорилгоор, колхозникуудые газарта рядагай элдэб мэргэжэлдэ олоор һургаха шухала. Энэ жэлдэ үндэр ургаса хураахые һэдэһэн колхоз бүхэн поли дээгүүр наг шэбхэ олоор тарааха ба нютагай бусад утаажүүлгэнүүдые элбэгээр суглуулжа хүсэд хэрэглэхэ байна.

Республикын олонхи аймагууд, илангаяа Прибайкальска, Бичурын, Зэдын, Ториин колхозуууд тарилгада хангалтагүй бэлэдхэл хэжэ байһан ябадалаа дары усадхажа, нютагай утаажүүлгэ суглуулха, машина зэмсэгүүдые заһабарилха, мори унаае амаруулха мэтын шухала хэмжээнүүдые дары шангадхаха ялгатай. Куйтунска, Ново Брянска, Курбын, Бичурын, Ехэ-Куналейн, Иганцын МТС-үүд трактор машинануудай заһабарилгые энэ гэһээр шангадхажа, гэзгэлээ түргэн усадхаха зорилготой байна.

Тарилгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар шиидхэхэ ябадалда мори унаа гээшэ трактор машинануудтай адли үүргэ дүүргэдэгынь мэдээжэ. Тиимэдэ тарилга хүртэр хүдэлмэришэ мори болон сарнуудые амаруулан, тусгаар һайн тэжээл, харууһаа дээрэ табиха ба эмнигүүдые олоор һургаха гээшэ колхозуудай шухала зорилго мүн. Мүн мори унаа бүхэндэ таараһан хомут зэмсэг бэлэдхэгдэхэ ёһотой.

Кондиционно сэбэр үрһэн гээшэ тарилгада бэлэдхэлэй эгээл шухала зүйлынь мүн. Үрһэ хааха, сэбэрлэхэ, лабораторидо шалгуулха, тэрэниие һайн газарта нарин нягтаар хадагалха тушаа онсо анхарал табигдаха байна.

Манай республикын колхозно тарялашад болон МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ба агрономууд Ростовско областиин колхозникуудай уряалые халуунаар дэмжэжэ, хабарай тарилгада бэлэдхэлые жэшээтэйгээр үнгэргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ үргэн далайсатайгаар оролсохо байһаниинь лабтай. Нюгагуудтахи партиина, советскэ, газартарялангай органуудай хүтэлбэрилэгшэд колхоз, тарянажалай бригада, звено, колхозник бүхэниие энэ хандалгатай танилсуулан, тэдэ бүгэдые Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр хабаадуулха зорилготой. Тэдэнэр колхоз, МТС-үүдэй хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй ябасые бодотоор хүгжөөн, хабарай тарилгада эрхим бэлэдхэл хэхэ ябадал хангаха байна.

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведһээ

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол ородой театрай гайхамшагта ажал-ябуулагша, Московско Художественнэ театрые байгуулалсагшадай нэгэн болохо, СССР-эй Арадай артист, Сталинска шагналай Лауреат Иван Михайлович Москвинай наһа бараһан тухай гүн гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

СССР-эй Совнаркомдо

Ородой театрай гайхамшагта ажал-ябуулагша СССР-эй Арадай артист Москвинай дурасхалые мүнхэлэхэ тухай ба тэрээнэй гэр бүлые хангаха тухай

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет тогтоохонь хадаа:

1. Москва городто СССР-эй Арадай артист И. М. Москвинда памятник бодхоохо.

2. СССР-эй Арадай артист И. М. Москвинай нэрэмжэтэ нимэнүүд стипендинүүдые байгуулха:

А). Московско Художественнэ Академическэ театрай дэргэдэхи В. И. Немирович-Данченкын нэрэмжэтэ студиин һургуулиин һурагшадта тус бүриин 400 түхэригэй 5 стипенди.

Б). Театральна искусствын гүрэнэй институдэй студентнүүдтэ тус бүриин 400 түхэригэй 3 стипенди.

3. Москва городой Петровскиин переулогые Москвинай улица гэжэ нэрлэхэ.

4. И. М. Москвинай һамган Любовь Васильевна Москвинада нэгэ дорын туһаламжа болгожо 25 000 түхэриг үгэхэ ба тэрээндэ һара бүриин 750 түхэриг тусхайта пенси болгожо наһан соонь үгэжэ байха.

5. СССР-эй Арадай артист И. М. Москвиниие хүдөөлүүлхэ ябадалые гүрэнэй гаршада абаха.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн коллективүүд

«Бурпотребпромсоюзай» системын олзоборилгын артельнүүдэй эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэд Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитедэй Хандалгада ба Москва городой Сталинска һунгуулиин округой һунгагшадай суглаан дээрэ нүхэр Сталинай үгын харюуда шэнэ амжа тануулые туйлахын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байба.

Энэ мүрысөөн соогуур январь һарын үйлэдбэриин түсэбые 162 процент дүүргэжэ нүхэр Палютов түрүүлэгшэтэй «Искра» гэжэ олзоборилгын артелиин хүдэлмэрилэгшэд түрүү һуури эзэлбэ.

Һарынгаа үйлэдбэриин даалгабариие 148 процент гүйсэдхэһэн нүхэр Еремеев түрүүлэгшэтэй «Красный производственник» гэжэ олзоборилгын артелиин эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэд хоёрдохи һуурида гаража шадаба.

Нүхэр Гриф түрүүлэгшэтэй „Май 1" гэжэ олзоборилгын артелиинхид мүрысөөн соогуур түрүү ябагшадһаа хожомдохогүй гэжэ барандаа тэмсэдэг байһанайгаа ашаар январь һарынгаа үйлэдбэриин түсэбые 104 процент дүүргэбэ.

Ф. ИВАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй Верховнай Соведэй депутат Узбекскэ ССР-эй Сталинай нэрэмжэтэ Ташкентскэ текстильна комбинадай бүд нэхэлгын фабрикын ткачиха **Александра Константиновна Гусева** хүдэлмэридөө байһаниинь харагдана.

М. Г[illegible]**оной** фото (ТАСС-эй фотохронико).

СССР-эй Совнаркомдо

1946 оной январь һарада тракторнуудай ба хүдөө-ажалай машинануудай заһабарилгын түсэбые эрхимээр дүүргэхын түлөө республикануудай, хизаарнуудай ба областьнуудай бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд тухай

1946 оной январь һарада тракторнуудай ба хүдөө-ажалай машинануудай заһабариин түсэбые эрхимээр дүүргэхын түлөө республикануудай хизаарнуудай ба областьнуудай Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые хаража үзөөд, ССР Союзай Совнаркомой тогтоохонь хадаа:

1. Социалистическэ мүрысөөндэ илагша гэжэ тоолоод 300 мянган түхэригэй мүнгэн шагналтайгаар ССР Союзай Совнаркомой дамжуулгын Улаан тугые барюулха:

УССР-эй Винницкэ область
УССР-эй Харьковска область
Белорусска ССР
Орловско область
Иркутска область.

2. 1946 оной январьда тракторнуудай ба хүдөө ажалай машинануудай заһабариин түсэбые дүүргэхэ талаар һайнаар хүдэлмэрилөө гэбэл: Латвийска, Эстонско, Киргизскэ, Армянска, Грузинска, Карело-Финскэ ССР-нүүд, Татарска, Бурят-Монголой АССР-нүүд, УССР-эй Киевскэ, Житомирско областьнууд, Казахска ССР-эй Карагандинска область, Приморско хизаар, Ленинградска, Псковско, Крымскэ, Великолукска, Московско, Ивановска, Сталинградска, Саратовска областьнууд.

1736 процент

Вагон заһабарилагшадай амжалта

Бүхы эрэгтэй эмэгтэй һунгагшадта Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитедэй Хандалга, мүн Москва городой Сталинска һунгуулиин округой бүхы һунгагшадай һунгуулиин урда тээхи хамтын суглаан дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн түүхэтэ үгэ. Улан Удэ станциин вагон заһабарилгын пунктын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда халуун һайшаал олоһон байна.

Түрэл Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиие тойрон бүри нягтаар жагсажа, хамагые илагша советскэ арадайнгаа үнэн сэхэ хүбүүд ба басагадай түлөө голосуудаа тус коллективэй членүүд хүхюун баяртайгаар ба нэгэн хүн шэнгеэр үгэһэн байгаа.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй Хандалгатай танилсажа, тус пунктын хүдэлмэришэдэй коллектив СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ зорюулан барандаа стахановска вахтада жагсаһан бэлэй. Стахановска вахтын түрүүшын үдэрһөө хойшо энэ пунктын түрүү хүдэлмэришэд рекордно үндэр бүтээсэнүүдые туйлаба.

Жэшээлхэдэ, түмэршэ дархан нүхэр Федор Мыморь гэгшэ хамта хүдэлмэрилдэг нүхэр Лопатин гэгшэтэй хоюулан халаан соогоо 60 рессорнуудые дархалжа, стахановска вахтын түрүүшын үдэр даалгабарян 1312 процент гүйсэдхэжэ, коллективэйгээ дунда энээнһээ урда үзэгдөөгүй рекордно үндэр бүтээсэ туйлаһан байна.

Стахановска вахтын хоёрдохи үдэртэ түрүүшын үдэрэй рекордно бүтээсэ хушагдаа. Түмэршэ дархан нүхэр Павел Васильев өөртэйгөө хамта хүдэлмэрилдэг нүхэр Алексеев гэгшэтэй халаанайгаа даалгабариие 1736 процент гүйсэдхэжэ, 574 түхэриг салин хүлһэ абаха болобо.

Энэ пунктын бүхы хүдэлмэришэд эдэ рекорднуудые туйлаһан түрүү дархашуулһаа жэшээ абажа, дүй дүршэлтэйнь танилсажа, үшөө ехэнүүд амжалтануудые туйлахын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй туг доро хүдэлмэрилжэ байнад.

Б. ЖАПОВ.

Ленинэйхидэй уусхэлээр...

Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхидой уусхалые Түнхэнэй түрүү колхозууд халуунаар дэмжээд, мүнөө үедэ горьтойхон хүдэлмэри хэжэ байна.

«Улаан Тооро» колхозой луговодческо звено сабшалан дээрэ 2344 шарга наг шэбхэ гаргажа адхаад, газарай хүрьһые һайжаруулха талаар бусад хэмжээнүүдые абажа байха юм. Тэрэшэлэн «Красный пахарь» колхозой луговодческо звено 3040 шарга наг шэбхэ гаргажа сабшалан дээгүүр тараагаа.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой луговодческо звеногойхид горьтойхон хүдэлмэри хэбэ Энэ колхозой эрхим луговод нүхэр Хосомоев сабшалангай газар дээгүүр саһа тогтоохоһоо гадна, хүр болон мүльһэ зөөжэ адхаһан, аргал шэбхэ тараһан байна.

П. БОРИСОВ.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ҺУНГАГДАҺАН ДЕПУТАДУУДАЙ СПИСОК

Национальностьнуудай Соведтэ һунгагдаһан депутадууд:

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 37, 38 ба 39-дэхи номернуудта)

РИХЕ Эльмар Аннович—Парвска округ
САЗОНОВ Сергей Васильевич—Тартусска урда округ
САЛУНДИ Аугуст Иоханнесович—Ляянескэ округ
ТЕЛЬМАН Юлиана Федоровна—Тартусска хойто округ
ТРИБУЦ Владимир Филиппович—Саарескэ округ
ЮРИССОН Ильмар Юрьевич—Пярнуска хүдөөгэй округ
ЯНСОН Адольф Александрович—Раквереске округ

Абхазска АССР

АИБА Алексей Гутович—Ткварчельскэ округ
ДЕЛБА Михаил Константинович—Гудаутска округ
ДЖАНАШИА Семен Николаевич—Очемчирскэ округ
ИОСЕЛИАНИ Ярослав Константинович—Сухуми-Карл Либкнехтын округ
КОКОСКЕРИЯ Ясон Басятович—Гагринска округ
МАМУЛОВ Степан Соломонович—Сухумска городской округ
МИРЦХУЛАВА Александр Иорданович—Гальска хүдөөгэй округ
ТОПУРИДЗЕ Александр Епифанович—Гальска центральна округ.
ХАГБА Сусанна Сейтовна—Балдахварска округ
ХОШТАРИЯ Семен Григориевич—Гульрипшскэ округ
ЦХАКАЯ Михаил Григорьевич—Сухумска хүдөөгэй округ.

Аджарска АССР

БАКРАДЗЕ Давид Ильич—Капандибска округ
БАЛАВАДЗЕ Максим Константинович—Кедскэ округ
ГРИГОРЬЯН Ваган Григорьевич—Батуми-Фрунзенска округ
ГУРГЕНИДЗЕ Айше Юсуповна—Урехскэ округ
ДАВИТАДЗЕ Дауд Алиевич—Шуахевскэ округ
КИКНАДЗЕ Григорий Семенович—Батуми-Берия округ
КИПШИДЗЕ Николай Андреевич—Чаквинска округ
КОЧЛАМАЗАШВИЛИ Иосиф Дмитриевич—Батуми Шаумянска округ
НИЖАРАДЗЕ Дурсун Забитович—Кобулетскэ округ
РУХАДЗЕ Николай Максимович—Батуми-Приморско округ
ЧАНЧИБАДЗЕ Порфирий Георгиевич—Хулойско округ.

Башкирска АССР

БАГАУТДИНОВА Райфа Шайхилисламовна—Таймазинска округ
ВАГАПОВ Сабир Ахметзянович—Дуванска округ
ВАЛИЕВ Мухамет Валиевич—Янаульска округ
ГАНЕЕВА Фатыма Нуретдиновна—Белорецкэ округ
ГАРЕЕВ Муса Гайсинович—Бирскэ округ
ЗАЙНЕТДИНОВА Умикамал Бахтигареевна—Уфимска хүдөөгэй округ
КЛИМОВ Владимир Яковлевич—Черниковско округ
КУТЛУБАЕВА Ракия Агтаровна—Уфимска городской округ
МЯКОТА Александра Демидовна—Мелеузовска округ
НИГМАДЖАНОВ Гильман Вильданович—Белебеевскэ округ
ХАЛИКОВ Тимербулат Галяутдинович—Стерлитамакска округ.

Бурят-Монголой АССР

БАЛДЫНОВ Илья Васильевич—Тункинска округ
ГАРМАЕВ Доржи Гармаевич—Бичурска округ
ГОМБОЕВА-ЯЗЫКОВА Клавдия Ивановна—Еравнинска округ
ДАНЗАНОВ Тогочи Данзанович—Джидинскэ округ.
ДУДИН Анатолий Михайлович—Улан-Удын городской округ
ИВАНОВ Соломон Матвеевич—Кабанскын округ
КОЧУРОВ Иван Никифорович—Улан-Удын хүдөөгэй округ
ЛОБСАНОВ Будажап Лобсанович—Баргажанай округ
НАМСАРАЕВ Хоца Намсараевич—Кяхтын округ
ПРОКОПЬЕВ Сергей Иванович—Улан-Удын паровозо бүтээлгын округ
ШУРЫГИНА Лукерья Прохоровна—Тарбагатайн округ.

Дагестанска АССР

БАГИШЕВА Мариям—Дербентскэ округ
ГАДЖИЕВ Магамед—Ахтынска округ
ИШКОВ Александр Акимович—Махачкалинска хүдөөгэй округ
КАРАБУДАГОВ Ибрагим—Сергокалинска округ
МЕДЖИДОВ Магомед Меджидович—Андаланска округ
НУРМАГОМЕДОВ Патимат—Хунзахска округ.
СУЛЕЙМАНОВ Ризван Баширович—Лакска округ
СУЛТАН-АХМЕДОВ Ахмед—Хасавюртовска округ
ТАХТАРОВ Адиль Гирей—Махачкалинска городской округ
ШЕИХОВА Джамилат Шейховна—Ботлихска округ
ШЕИХОВА Саламат — Буйнакска округ.

Кабардинска АССР

БЕЖАНОВ Григорий Акимович—Майска округ
БЕКУЛОВА Жанес Лемовна — Нагорна округ
ВЕСНИН Виктор Александрович—Прохладненска округ
ГОЛОВКО Арсентий Григорьевич—Прималкинска округ
ДРОНЬ Василий Семенович—Эльбрусска округ
КАЗМАХОВ Азраил Муссович—Терска округ
ПУЗАНОВА Мария Александровна—Октябрьска округ
САСИКОВ Али Лукович—Баксанска округ
СОХОВА Александр Хамоч—Урванска округ
ШИЗУХОВ Гид Афаунович—Нальчинска хүдөөгэй округ.

Кара-Калпакска АССР

АБДУРАИМОВА Жумагуль—Шаббазска округ
БАБАДЖАНОВ Юлдаш—Турткульска городской округ
ДЖУМАНАЗАРОВ Матеке—Бегейлинскэ округ
ЖОЛМАГАМБЕТОВА Аксюрюк—Муйнакска округ
КОЖАМЕТОВА Багдагуль — Чимбайска округ
МАДРАИМОВ Дурдыбай — Турткульска хүдөөгэй округ
МАХМУДОВА Пашша—Нукусска округ
РАХИМОВ Касым—Кунградска округ
СЕИТОВ Пиржан — Ходжейлинскэ округ
СУЛТАНОВ Тахтамурат — Куйбышевска округ
ХАЛМУРАТОВ Уразмет-Тахта — Купырка округ.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ҺУНГАГДАҺАН ДЕПУТАДУУДАЙ СПИСОК

Национальностьнуудай Соведтэ һунгагдаһан депутадууд:

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта.

Коми АССР

АРТЕЕВ Григорий Митрофанович—Железнодорожно округ

АРТЕЕВ Михаил Ефимович—Ижемскэ округ

БУРДАКОВ Семен Николаевич—Ухтинскэ округ

ВЕТОШКИН Геннадий Васильевич—Сыктывкарска округ

ЕЛЬКИНА Анна Михайловна—Сыктывдинскэ округ

ЗАВЕНЯГИН Авраамий Павлович—Кожвинска округ

МАЛЬЦЕВ Михаил Митрофанович—Воркутинска округ

МИНИНА Мария Ивановна—Усть-Вымскэ округ

САЖИНА Анна Ивановна—Сысольско округ

СЕРДИТОВА Васса Федоровна—Прилузска округ

ТИМУШЕВ Георгий Федорович—Усть-Куломска округ.

Марийска АССР

АНДРЕЕВА Александра Андреевна—Горно-Марийска округ

ГОРЯЧЕВ Илья Константинович—Юринскэ округ

КЛЮЧНИКОВ Федор Петрович—Звениговскэ округ

КОНДРАТЬЕВ Григорий Иванович—Йошкар-Олинска худөөгэй округ

КРОТОВА Мария Андреевна—Мари-Турекскэ округ

КРУГЛОВ Сергей Никифорович—Куженерскэ округ

КУЗЬМИНА Александра Федоровна—Волжско округ

ПОЛУШИН Яков Ильич—Оршанска округ

РЫЧКОВ Николай Михайлович—Сернурска округ

ФЕДОРОВА Елена Федоровна—Моркинска округ

ШЕРСТНЕВА Мария Степановна—Йошкар-Олинска городской округ.

Мордовско АССР

БИРЮКОВА Мария Макаровна—Больше-Березниковскэ округ

ГЕРАСИМОВА Евдокия Федоровна—Темниковскэ округ

ГИДАЕВ Сергей Николаевич—Саранска худөөгэй округ

ЕЛИНА Екатерина Григорьевна—Торбеевскэ округ

ИЛЬЮШИН Сергей Владимирович—Рузаевска округ

КИРДЯШЕВ Федор Романович—Рыбкинскэ округ

КАСИХИН Иван Павлович—Краснослободско округ

ЧЕКИРОВ Кузьма Емельянович—Джагринска округ

ЧЕМБУЛАТОВ Михаил Андреевич—Ардатовска округ

ШИЛОВА Раиса Ивановна—Саранска городской округ

ШОРОХОВ Семен Маркович—Атяшевска округ.

Нахичеванска АССР

АЗИЗБЕКОВ Азиз Мешали оглы—Шахбузска округ

АТАКИШИЕВ Ага Салим оглы—Нахичеванска городской округ

ГЕЗАЛОВ Авигезал Халил оглы—Ордубадска округ

ДЖАФАРОВ Али Асад оглы—Джульфинска округ

КАСУМОВА Гонча Бахшалы кызы—Енгиджинскэ округ

МАЛЫШЕВ Николай Михайлович—Тазакендскэ округ

МАМЕДКУЛИЗАДЕ Минавар Джалил кызы—Абракуниска округ

МАМЕДОВ Джабраил Ибрагим оглы—Джагринска округ

НАДЖАПОВ Гусейн Гумбат оглы—Норашенска округ

САДЫХОВА Санам Иса кызы—Нахичеванска худөөгэй округ

ФАРАДЖОВА Кюбра Яхья кызы—Кывраxска округ

Северо-Осетинскэ АССР

БАСИЕВА Чабахан Смайфовна—Архонско округ

ГАЗЗАЕВ Алексей Парсаданович—Алагирска округ

ГУЧМАЗОВ Иван Максимович—Заречнэ округ

КАКУЧАЯ Варлам Алексеевич—Дигорско округ

КАСТУЕВ Дзамурзэ Эльмурзаевич—Кировскэ округ

КЛИМАНОВ Павел Николаевич—Промышленна округ

КУЛУМБЕКОВА Мария Григорьевна—Коста-Хетагуровска округ

ПЛИЕВ Исса Александрович—Ленинскэ округ

ТЕКАЕВ Борис Ильич—Ирафска округ

ЦОРАЕВ Мылхо Цимирзаевич—Правобережнэ округ

ЧУРКИН Василий Нестерович—Моздокско округ

Татарска АССР

АРБУЗОВ Александр Ерменингельдович—Зеленодольско округ

ГАЛЕЕВ Фахрази Галеевич—Мензелинскэ округ

ДИНМУХАМЕТОВ Галей Афзалетдинович—Ново-Шешминскэ округ

ИБРАГИМОВА Хатыма Ахмедзяновна—Казанска худөөгэй округ

ЛУКИН Макар Михайлович—Лаишевска округ

МАРДЕЕВ Хузий Шаймарданович—Елабужска округ

САФИН Ханафий Сахиевич—Тетюшскэ округ

САФИНА Фасахат Зиганышевна—Кукморско округ

САХАПОВА Рахима Сахаповна—Бугульминска округ

ХАРЧЕВНИКОВА Прасковья Ивановна Казанска городской округ

ШАРАФЕЕВ Саид Мингазович—Чистопольско округ

Удмуртска АССР

БУШМАКИНА Серафима Григорьевна—Можгинска округ

ВАХРУШЕВА Екатерина Евсеевна—Воткинско округ

ВОРОНЧИХИН Семен Иванович—Кезскэ округ

ИВАНОВ Михаил Александрович—Ижевскэ-Первомайска округ

КАРАВАЕВ Арсений Васильевич—Глазовска округ

КОККИНАКИ Владимир Константинович—Ижевскэ-Пастуховско округ

ПАВЛОВ Артемий Ефимович—Сарапульска округ

ТЕБЕНЬКОВ Леонид Александрович—Ижевскэ-Ждановска округ

ФИОНИН Семен Иванович—Увинска округ

ЧУВАШОВА Мария Прохоровна—Граховска округ

ЯРОСЛАВЦЕВА Валентина Петровна—Ярска округ.

Чувашска АССР

АЛЕКСАНДРОВА Ирина Александровна Цивильскэ округ

АНДРЕЕВА Зоя Ананьевна—Чебоксарска округ

БЕЛОЛИПЕЦСКИЙ Степан Ефимович—Ибресинскэ округ

ГОРКИН Александр Федорович—Канашска округ

ЗАЙЦЕВ Василий Васильевич—Чкаловска округ

ПАВЛОВ Яков Кузьмич—Ядринска округ

ПЕТРОВ Яков Петрович—Вурнарска округ

РЫБАКОВ Иван Тимофеевич—Урмарска округ

СОРОКИНА Матрена Емельяновна—Чебоксарска худөөгэй округ

ШАШКОВ Зосима Алексеевич—Алатырска округ

ШИРОВ Иван Никандрович—Шумерлинскэ округ.

Якутска АССР

АФАНАСЬЕВА Барзара Тимофеевна—Мегино-Кангаласска округ

ВИНОКУРОВ Илья Егорович—Вилюйскэ округ

ВОЛКОВ Николай Никитич—Алданска округ

ГАБЫШЕВ Иван Васильевич—Олекминскэ округ

ГАВРИЛЬЕВА Матрена Егоровна—Намска округ

ЭХЛОПКОВ Федор Матвеевич—Таттинска округ

ПОПОВ Герасим Васильевич—Аллах-Юньска округ

ПРОТОДЬЯКОНОВ Василий Андреевич—Колымска округ

СИДОРОВА Софья Петровна—Нюрбинскэ округ

ШЕВЕЛЕВ Марк Иванович—Якутска округ

ШЕМЯКОВ Николай Васильевич—Булунска округ

Адыгейскэ автономно область

ДАВЫДОВ Михаил Прокопьевич—Майкопско худөөгэй округ

ДЗИБОВ Магомет Тлегуревич—Красногвардейскэ округ

СМИРНОВ Павел Васильевич—Майкопско городской округ

ЧАМОКОВ Аслангерий Хаджумаревич—Тахтамукайска округ

ШХАЛАХОВ Тагир Мусович—Кошехабльска округ.

Горно-Бадахшанска автономно область

БАРАТОВА Кабилямо—Ванчска округ

ЕЛЬНАЗАРОВА Сабзбохор—Ишкашимска округ

КОТЕНКО Степан Михайлович—Хорогско округ

МУЛЬКАМОНОВ Джифон—Рушанска округ

УЛЬДЖАБАЕВ Турсун Бай—Мургабска округ

Еврейскэ автономно область

АНТОНОВ Неон Васильевич—Сталинска округ

БАХМУТСКИЙ Александр Наумович—Смидовичско округ

КОЧИНА Шифра Марковна—Биробиджанска округ

НИКИШОВ Иван Федорович—Ленинскэ округ

ХАЛАЙ Ефим Петрович—Облученскэ округ

Нагорно-Карабахска автономно область

АКОПОВ Егише Семенович—Степанакертскэ округ

АНТЕЛЕПЯН Гегам Барсегович—Гадрутска округ

БАБАЯН Марс Николаевич—Шушинска округ

ГРИГОРЬЯН Егише Петросович—Мардакертскэ округ

ОСИПЯН Айрапет Петросович—Мартунинска округ

Ойротско автономно область

ГРИБ Степанида Ивановна—Ойрот-Турска округ

КЫДРАШЕВ Чет Кыдрашевич—Усть-Канска округ

НАЛИМОВ Сергей Венидиктович—Шебалинска округ

УПАЕВА Елена—Онгудайска округ

ШАБУРАКОВА Софья Николаевна—Чойско округ.

Тувинска автономно область

КУВАРИН Иван Яковлевич—Кызылскэ городской округ

КУДАЖИ Михаил Суванович—Шатонарска округ

СЕРЕНМАА Ооржак-Ан-Баштыговна—Чаданска округ

ЧАДАМБА Леонид Берандаевич—Кызылскэ зүүн округ

ЧИМБА Александр Манагиевич—Кызыл-Мажалыкска округ

Хакасска автономно область

АФАНАСЬЕВ Федор Игнатьевич—Абаканска округ

ИНКИЖЕКОВ Сергей Ефимович—Саралинска округ

КОБЕЖИКОВ Илья Федорович—Ширинскэ округ

ЛОБАЧЕВ Алексей Андреевич—Аскизска округ

СЕРГЕЙЧУК Константин Яковлевич—Черногорско округ.

Черкесскэ автономно область

БАРАНОВ Алексей Алексеевич—Черкесскэ городской округ

ДЗАРАГАЗОВ Петр Семенович—Черкесска худөөгэй округ

КАЛМЫКОВ Хамзат Айсович—Хабезскэ округ

КОРОВНИКОВ Иван Терентьевич—Икон-Халковско округ

ЛАКАЗОВА Пашахан Келабековна—Кувинска округ

Юго-Осетинскэ автономно область

ВАЦЕК Иван Прокофьевич—Знаурскэ округ

ГАЛАВАНОВ Александр Георгиевич—Лениногорско округ

САНАКОЕВА Феня Ивановна—Джавска округ

ТАРИЕЛАШВИЛИ Анна Александровна—Сталинирскэ худөөгэй округ

ЦХОВРЕБАШВИЛИ Владимир Геваневич—Сталинирскэ городской округ

Национальна округууд

БОЛДОНОВА Ксения Аполлоновна—Усть-Ордынска Бурят-Монголой округ

ГУДЫРЕВ Афанасий Николаевич—Ненецкэ округ

ДАГБАИН Чимит-Доржи—Агинска Бурят-Монголой округ

КОЙНАЧЕНОК Митрофан Павлович—Эвенкийскэ округ

ОБУХОВ Макар Михайлович—Корякска округ

ОТКЕ—Чукотско округ

ПАНЮКОВ Александр Алексеевич—Таймырска округ

ПУХЛЕНКИНА Хисния Петровна—Ханты-Мансийска округ

РАДОСТЕВА Валентина Григорьевна—Коми-Пермяцка округ

ТЭСИДА Дмитрий Григорьевич—Ямало-Ненецкэ округ

Тусхай һунгуулиин округууд

АЛПАИДЗЕ Галактион Елисеевич
АНОШИН Иван Семенович
БИГАНЕНКО Никифор Ильич
БОРОВЫХ Андрей Егорович
ВЕРШИНИН Константин Андреевич
ВОЛЧЕНКО Павел Кузьмич
ГЛИНКА Дмитрий Борисович
ГОРБАТОВ Александр Васильевич
ГРЕБЕННИК Кузьма Евдокимович
ЕФИМОВ Александр Николаевич
ЖАДОВ Алексей Семенович
КАЗАКОВ Василий Иванович
КРАВЧЕНКО Андрей Григорьевич
ЛОГИНОВ Михаил Николаевич
ЛУЧИНСКИЙ Александр Александрович
ЛЮДНИКОВ Иван Ильич
ОБУХОВ Александр Васильевич
РУДЕНКО Сергей Игнатьевич
СОКОЛОВСКИЙ Василий Данилович
СУСАЙКОВ Иван Захарович
ТИМОШЕНКО Михаил Кузьмич
ФЕДОРЕНКО Яков Николаевич
ХРУЛЕВ Андрей Васильевич
ЧИСТЯКОВ Иван Михайлович
ШИКИН Иосиф Васильевич
ШУРУХИН Павел Иванович

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта хэхэ һунгуулиин Центральна Комисси.

Коммунистнуудай политһургуули нээгдэбэ

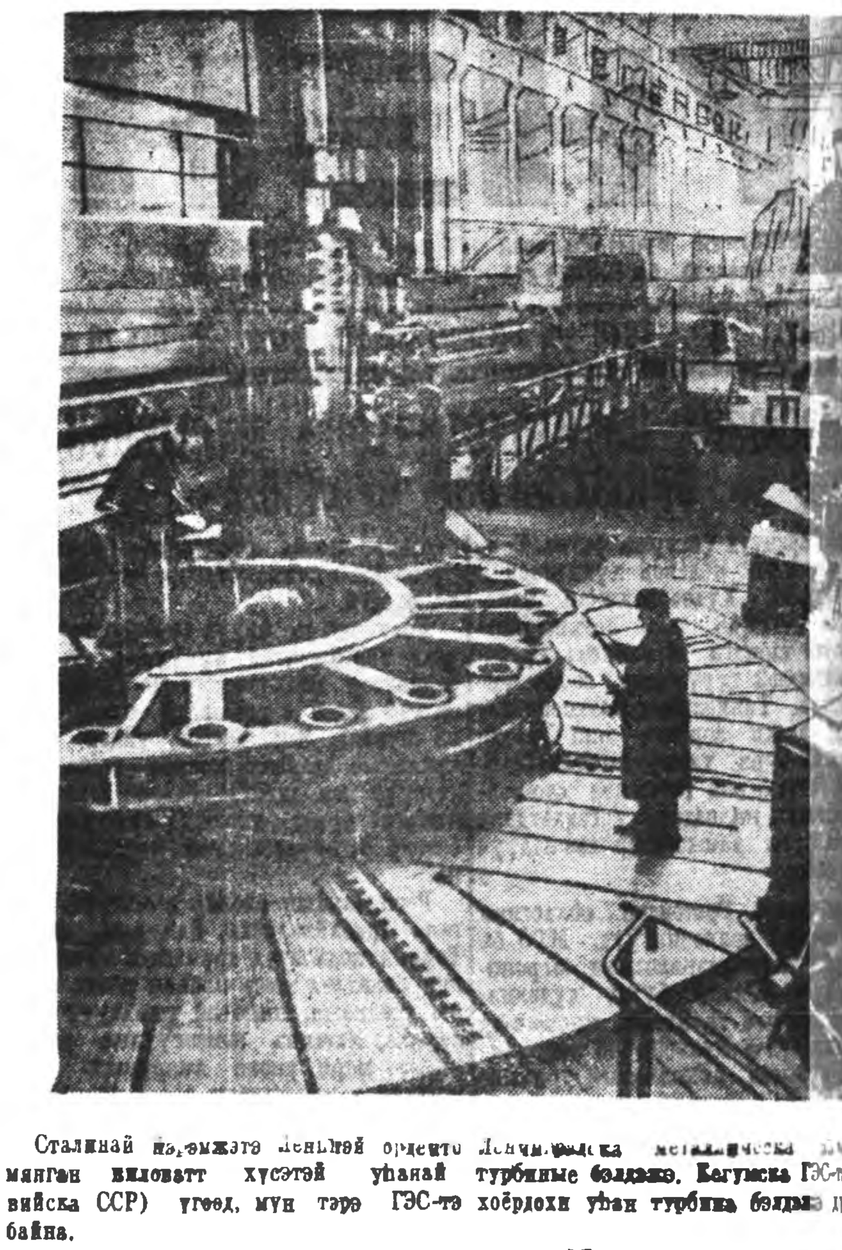
Боргойн сомоной «Овцевод» совхозой дэргэдэхи партийна эхин организаци болбол залуу коммунистнуудай идейно-политическээр ургаха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табидаг байна. Тус партийна эхин организациин үүсхэлээр нээгдэһэн политһургуулида хамта 20 залуу коммунистнууд һураһа.

Мүнөө энэ политһургуулида ВКП(б)-гэй Историин хураангы курс шудалха 7 занятии, Сталинска Конституциар 11 занятии үнгэрэгбэ. Мүн тэрэшэлэн энэ һургуулида уласхоорондын оршон байдал тухай темэнүүдээр хэдэн олон занятинууд үнгэргэгдэжэ, шагнагшадые ехээр һонирхуулһан байха юм.

Пропагандист нүхэр Д. Хубанов занятидаа һайнаар бэлдэдэг ба шагнагшадтаа гүнзэгыеэр ойлгуулдаг байха юм.

Энэ һургуулида ехэнхи шагнагшад эдибхитэйгээр ябадаг ба материалаа һайнаар ойлгодог байна. Эрхим шагнагшад гэбэл: Жамсаранова, Сапунов, Доржиев, Кречетов ба бусад.

(«Стахановец»).

Сталинай нэрэмжэтэ Ленинэй орденто Ленинградска металлическа заводто 18 мянган киловатт хүсэтэй уһанай турбиные бэлдэжэ, Кегумска ГЭС-тэ (Латвийска ССР) үгөөд, мүн тэрэ ГЭС-тэ хоёрдохи уһан турбина бэлдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кегумска ГЭС-тэ үгтэхэ 18 мянган киловатт хүсэтэй уһанай турбинын хабхаг хэжэ байһаниинь харагдана.

А. Перевощиковой фото (ТАСС-эй фотохроника).

Цехээ түрүү һуурида оруулхабди

Манай Улан-Удын түмэр замай депогой коллектив февралиин 10-ай бүгэдэ-арадай һайндэртэ бултаараа 100 процент һунгуулиин участогта сугларжа, Верховно Соведэй депутадай кандидадуудта дэбжүүлэгдэһэн арадай эрхим хүбүүд И. Н. Кочуров, А. В. Кудрявцев ба И. С. Юмашевай түлөө нэгэн һаналаар голосоваржа, һунгаха эрхээ бэелүүлһэн байна.

Февралиин 14-эй үглөөгүүр һунгуулиин Центральна Комиссиин мэдээсэлые радиогоор дуулажа, агуу ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта арадуудай сэсэмэргэн вождь, манай эсэгэ ба һургагша агуу ехэ Сталин, тэрэнэй алдарта соратнигууд, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд й сталинска блогой бүхы кандидадуудай, мүн тэдэнэй дунда манай һунгаһан алдарта машинист И. Н. Кочуров, большевистскэ партиин үнэн сэхэ хүбүүн А. В. Кудрявцев, сталинска флотоводец адмирал И. С. Юмашевай һунгагдаһание манай депогой паровозно цехын бүхы коллектив халуунаар һайшааба.

Октябрьска үдэрнүүдтэ эрхэ сүлөө зайлан оложо, эгээн түрүүн бүхэ дэлхэй дээрэ социалистическэ гүрэниие байгуулжа, амгалан тайбан үедэ социалистическэ общество байгуулха талаар агуу ехэ амжалтануудые туйлаһан ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайн байлдаанда немецко-фашистска эзэмдэгшэдые ба зүүн тээ японско, империалистнуудые үй бута сохижо, түүхэтэ илалта туйлаһан советскэ арадуудай хүсэл эрмэлзэлгээр, коммунизмын шэнэ илалтануудые туйлахын түлөө манай Эхэ ороной дээдэ орган—Верховно Совет һунгагдаба.

Манай ухажам ехэ ороной һунгуулиин бултадаа һунгалтада хабаадаһан манай арадуудай большевистскэ ... т ... үзэгдөөгүй нягтаар ... шар халаа советскэ арадуудай ... шагүй морально-политическэ ... большевистскэ парти ба агуу ехэ ... линда манай айхаблтар ехэ ... байһаниие, арадуудай дайсад ... зэбүүрхэл дурагүйдэдэг байһан ... нин-Сталинай туг доро жагсажа, ... низмын гүйсэд илахын түлөө ... хэ тэмсэн орохобо бэлэн байһан ... кэ дэлхэйдэхиндэ үшөө дахин ... ба.

Манай агуу ехэ Эхэ ороной ... цаашье хүсэн түгэлдэр, баян ... хын түлөө, манай советскэ ... золтой жаргалтай байдалай түлөө ... түрынгөө даадэ органдо шан... алаһан большевистскэ партиин ... скэ арадуудай эрхим хүбүүд ... болохо манай депутадуудта ... сусаршагүй шэн зоригтойгоор ... рилхые сэжэ зүрхэнэйгөө ... луунаар эрмэлзэн хүсэнэбди.

Энэ агуу ехэ политическэ ... нартай хэрэгые тэмдэглэхэ ... най коллектив хүдэлмэридөө ... гаргаха, паровоз ба локомотив... ническэ талаар ашаглалгые ... гээр эбдэхэ гэхэ зэргын хэдэн ... дутуу дундануудаа дары ус... рын саг соо цехээ Зүүн Сибирь... мэр зам дээрэ түрүү һууринууд... гые эзэлүүлхэ уялга абанаб...

А. В. СИТКИН.
Улан-Удын депогой парти... организациин секретарь.

Манай үүсхэл

Ажаүйлэдбэри ба түмэр зам дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа комсомолецууд ба эдир залуушуул болбол ажалай бүтээсын гайхамшагта амжалтануудые туйлахаһаа гадна, өөһэдынгөө үүсхэлээр предприятинуудай ба түмэрзамай станциин ажал хүдэлмэриие, ариг сэбэр ба культурна байдалые ... тэй болгохын түлөө шэнэ шэнэ дэбжэлтэнүүдые эхилнэд.

Түмэрзамай Галуута-Нуурай станциин Узловой Комитедэй комсомолецууд ба эдир залуушуул болбол Улаан Армиин алдарта һайндэр болтор өөһэдынгөө станцида ажал хүдэлмэри дээрэ ба ариг сэбэр байдалда зорюулһан хэмжээнүүдые ябуулжа эхилбэ. Тэдэнэр болбол һунгуулиин урда тээ, 12 лозунгнуудые, вождьнорой 10 гаран портредүүдые, заабариин таблицануудые, хүндэлэлэй доска өөһэдынгөө хүсөөр бүтээжэ станцияа гоёоһон ба станци дотороо пассажирнуудай амарха зал соо политическэ ба уранһайханай литература ... булан эмхидхэһэн байнад.

Мүнөө энэ үүсхэлээ ... ургэлжэлүүлэн комсомолецууд ба залуушуул өөһэдынгөө хүсөөр, 1-эй үдэр болтор 60 метр ... 16 пеэшэнэй, 10 сонхын ... дүүргэхэ ба хэдэн олон гэр... доторхине сагаадаха, олон ... мебельнүүдэй шэрдэгые ... станци дээрэ багахан саад ... тэрээн дээрэ 150 хэһэг модо ... уялга абаһан байнад.

Галуута-Нуурай станциин ... комсомольско организациин бүхы ... комсомолецууд болбол энэ уялга ... абан бэелүүлжэ эхилхэ зуура, ... Сибирын түмэр зам дээрэ хүдэлмэрилжэ ... байгаа бүхы комсомолецууд ба ... залуушуулда тэдэнэрэй үүсхэл... шадань дэлгэрүүлхые уряалһан ...

Е. РИНЧИНОВ.

Түрүү модошодой бэлэг

Хандагатайн леспромхозой коллектив (начальнигынь нүхэр Шатилов) январь һара соо модо зөөбэрилхэ түсэбөө 148 процент дүүргэжэ, 1946 оной февралиин 10-ай бүгэдэ-арадай һайндэрые тэмдэглэбэ.

Иимэ үйлэдбэриин ехэхэн амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ эндэхи түрүү стахановец ехэхэн үүргэнүүдые дүүргэбэд. Тус леспромхозой эрхим стахановецууд нүхэр Мокотро гэгшэ һунгуулиин үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр оролсожо, үнгэрэгшэ январь һара соо модо зөөхэ түсэбөө 300 процент дүүргэжэ, коллективай соогоо түрүү һуури эзэлбэ. Мүн ... шэ нүхэр Лужников гэгшэ ... Мокотро гэгшэһээ зааханшье ... вогүй. Энэ нүхэр январь һара... процент хүртэр модо зөөһэн ...

Энэ коллективэй хүдэлмэри... дунда һүүлэй үедэ Бүхэсоюзна ... нистическэ (большевигүүдэй) ... Центральна Комитедэй Хандагатай... рюу бэлгэн Эхэ орондоо ... модо үгэхэ хүсэлэнтэй стахановецууд ... олошоржо, үдэр бүри ... хүдэлөөн ургэдхэгдэжэ байна.

Д. БАЗАР...

„Эрхим малшан" гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн

НЭГЭШЬЕ ТОЛГОЙ МАЛ ҮХҮҮЛХЭГҮЙ!

ВЛКСМ-эй ОБКОМДО

Республикын колхозуудай адуу моридой байдалые шалгаха комсомольско рейд үнгэргэхэ тухай

...республикын олохон колхозуудай адуу моридой байра байдал тон муу байна. 1945 ондо олон колхозууд адуу мори үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбөө дүүргээгүй, олон толгой хорооhон ... Хэдэн олон адуу морид дунда... шадалтай байна. Энээнэй ... хадаа түбхын түрүүндэ ... адуу моридто эзэн бусаар ... ябадал мүнөө хүртэр ... колхознигуудта даалгажа ... хэрэгээр хандаhан дэ... Мори унажа ябаhан хүнүүд ... унаада харюусалгагүй ... хүдэлмэриин хүсэ аба... болгожорхино. Зарим кол... хүдэлмэридэ гарахаhаа урда ... тушааза абаха, хүдэлмэ... моришондо үгэхэ ябадал ... байха юм.

... колхозуудаар адуу моридые ... харууhалха дүршэлөөр бага ... моришод болгогдонхой бай... фермэнүүд адуу моридые ... харууhална. Тэдэнние ... ябадаг, эдеэлүүлдэггүй, та... байха юм.

... колхозуудай түрэхэ гүүдые ... хүдэлмэриhөө саг соонь сүлөөлдэг... унага хаяха ябадал олошорно. Эдэ бухы шалтагаанhаа болоожо республикын колхозуудаар адуу моридой хорохо ябадал үргэлжэлhөөр.

ВЛКСМ-эй обком болбол комсомолой олонхи айкомууд ба колхозуудай комсомольско эхин организацинууд адуу моридой байдалые hайжаруулха талаар ямаршье хэмжээ абадаггүй, колхознигуудай зүгhөө мори унаада эзэн бусаар хандаhан баримтануудые хэрэгсээдэггүй, комсомольско суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэдэггүй ба партийна организаци болон колхознигуудай правленинүүдэй урда адуу моридой байдалые hайжаруулха тушаа асуудал табидаггүй байна. 1946 оной хабарай тарилгын амжалта полевой хүдэлмэридэ зүдхэхэ хүсые хэр зэргээр бэлэдхэhэнhээ болохо байhыень хараада абадаггүй байха юм.

Республикын колхозуудай олохон комсомольско организацинуудай адуу моридто эзэн бусаар хандадаг ябадалые саашадаа тэсэшэгүй дээрэ тоолоод, ВЛКСМ-эй обкомой бюро 1946 оной февралиин 20-hoo 28 хүртэр республикын колхозуудаар мори унаагай байдалые шалгаха комсомольско рейд үнгэргэхэ гэжэ тогтообо.

Энэ рейдын үедэ комсомольско организацинууд мори унаагай хүнүүдтэ даалгажа үгтэхые (тэрэнэй ямараар үнгэргэгдэhэн, энэ мори унаха хүнэй үнэншэлгые моридые тушаажа абаhан хүнүүдэй хүдэлмэриин үедэ хэрэзргэ гурим сахидаг тухай), моришодой хүдэлмэрине (тэдэнэрэй хүдэлмэрилжэ шадахаар байhые, hэлгэгдэдэгыень, моридые саг соонь эдеэлүүлдэг, уhалдаг тухайнь, хүдэлмэри хэхэ хүнүүдтэ унаае хүдэлмэриин урда тээ тушаажа үгэдэг хүдэлмэриhөө hүүлээр абадагыень, моридой байра байдалай ямар байhан тухайнь) түрэхэ гүүдые хүдэлмэридэ унадаг, тэдэниие хүндэ хүдэлмэриhөө сүлөөлдэг, гүүдэй унага хаяhан баримта, унагадай харууhалга; мори унаагай үбhэ тэжээлээр хэды шэнээн хангагданхай байhыень, хабарай тарилгын үедэ таhалhан тэжээлыень; хүдэлмэришэ моридой хомут тоногуудые, тэдэнэйнь ямар байhые, хамуу болон ондоо үбшэнтэй моридой бии үгэй байhые, тиимэ үбшэнтэй ямар тэмсэл хэдэгыень шалгаха байна.

Рейдые үнгэргэхын тулада комсомолецууд, совхозна бэшэ залуушуулай тооhoo 5—7 хүнhөө бүридэhэн бригада эмхидхэхыень ба тэрэнэй тоодо зоотехник зооветхүдэлмэрилэгшэд болон дүршэлтэй колхознигуудые оруулхыень комсомольско организацинуудта зүбшөөхэ.

Хохирой орондо үбhэ дэбиснэ

...(Телефоноор абтаба). Аймагай колхозууд адуу малай үбэлжэлгые ...тагүйгөөр үнгэргэжэ байна. ...н колхозууд үбэлэй бэлшээри ...жагүйгөөр хэрэглэжэ, ...тугаар эмхидхэhэн дээрэhээ ...өөр үбhэ тэжээл үлүүсэ ...рбэ.

... сомоной Сталинай нэрэмжэтэ ... адуу малай үбэлжэлгын ... үехэдэ, горьтойхон дутуу ...рбэ. Энэ колхозойхид адуулгые ... эмхидхэhэн, малай харуу... хүртэр hайжаруулжа шадаа... Үбhэ тэжээлые нормын ёhoop ... арбилха тушаа эндэ хэншье ... байха юм. Фермэ, гүүртэнүүд ...той байбашье, тэрэнээ ... үбhэ тэжээлээ малда дэ... болошонхой.

...да иимэ эзэн бусаар хан... хайша хэрэгээр гарга... тус колхозой гэмтэ ху... хүртэр ямаршье гэм зэм ... байхань гайхалтай. Моринойфермын хүдэлмэрилэгшэд илан... тэжээл үлүүсэ гаргашалжархи... Энэ фермынхид адуулгые на... хүсэд hайнаар эмхидхэжэ шадаагүй байха юм. Фермэдэ тушаажа абаhан үбhэ тэжээлээ бултыень шахуу гаргашалжархёод байhан мүртөө, адуулгые хүсэд hайнаар эмхидхэнгүй hанаа амар hуужа, адуу моридоо баранииень шахуу тураажа дундаhаа доошо шадалтай болгожорхёо.

Тус колхозойхид hүүлэй мэдээгээр, аяар мянгаадhаа дээшэ центнер үбhэ тэжээл үлүүсэ гаргашалhан байна. Теэд, энэ гаргашалагдаhан тэжээлээр үхэр малаа таргалуулhан байгаа гү гэхэдэ, харин олоор тураажархиhап байха юм.

Үбhэ тэжээлые зүбөөр гаргашалжа арбилха тухай эндэ хэншье анхарнагүй. Ямар малда, хэды шэнээн үбhэ эдюулхэ нормотой байhан тухайгаа малшадынь мэдэдэггүй, харин хуйhамаг соо шэрэhэн тэжээлhээ өөhэдынгөө дураар абадаг байха юм.

Иимэрхүү баримтанууд гансашье Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо бэшэ, харин аймагай олонхи колхозуудаар үзэгдэжэ байна. Түл абалгын үни хада эхилhэн байбашье, эндэхи зарим колхозууд аяар мүнөө хүртэр энэ шухала хэрэгтэ муугаар бэлэдхэhэн байха юм. Нарай малай байра байдалые урин дулаан, hаруул сэбэрээр бэлэдхээгүй, малай түрэлгын байрануудые мүнөө хүртэр хүсэд түхеэрээдүй колхозууд хаа-хаанагүй бии байhаар.

Теэд, Хэжэнгын колхозууд малай үбэлжэлгэ, түл абалгын үедэ тохёолдоhон эдэ дутуунуудаа дары усадхаха баатай байhан аад, харин мэнэ hая болтор hанаа амар зангаараа байха юм. Аймагай партийна, советскэ, газартаряалангай орган болон малажалай мэргэжэлтэд колхозуудаар үзэгдэжэ байгаа эдэ дутуу дундануудые түргэн усадхаха тушаа бухы хэмжээнүүдые абажа үшөө үрьдөөгүй байhаар.

Үбhэ тэжээлые үлэмжэ ехээр гаргашалжа, үхэр малаа турааха гарзалуулха тухандань хүргэжэ байhан, түл абалгые муу бэлэдхэлтэйгээр угтаhан хойшолонгуудаа мүнөө хүртэр усадхаадүй байhан ябадалые саашадаа тэсэмээр бэшэ. Тиимэдэ дутуунуудтай байhан колхоз, малажалай фермэ, гүүртэ бүхэн эндүүгээ дары мэдэржэ, адуу малаа атар тарганаар, гарза гайгүйгөөр үбэлжүүлхэ бии байгаа аргая баранииень хэрэглэхэ уялгатай. Тэрэгүй hаа, адуу малаа тураажа, үхүүлхэ аюулда тохёолдохо байhанаа малшан бүхэн ойлгохо байна.

К. ГРЕШИЛОВА

Луговодческо звенонууд эмхидхэгдэбэ

...ые жэгдэрүүлэн hайжаруулхын ургасые дээшэлүүлхэ, үбhэ суглуулгыень ехэдхэхын тү... аймагай, Гильбирын сомо... нэрэмжэтэ артелиин эрэгтэй колхознигуудай урялаар дэлгэр... республиканска социалистическэ ... Прибайкальска колхозууд ... оролсоhон байна.

... тэжээлэй бата бэхи база ... hэлэhэн Молотовой, Ждановой нэрэмжэтэ, Ильин... «Красный партизан» ... сельсоведэй «Красный партизан» колхозуудай членүүд ивээлхинай үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, сабшалангай ургасые hайжаруулха бодото хэмжээнүүдые үнгэргэжэ эхилээ.

Дурсагдагша колхозуудаар луговодческо 14, герасимовска 6 звенонууд эмхидхэгдэбэ. Герасимовска звенонуудта 200 шахуу гектар сабшалан даалгаа. Сабшалангай үлэгшэ талмайе луговодческо звенонуудынь тушаажа абаhан байха юм.

Эмхидхэгдээд байhан эдэ звенонууд поли дээгүүр наг шэбхэ зөөхэ, саhа тогтоохо, топон халяаха, шубуунай аргал, үнэhэ мэтын нэмэлтэ үтэгжүүлэгшүүдые суглуулха хүдэлмэринүүдые бухы хэмжээгээр үнгэргэжэ байха юм. Эдэ звенонууд энэ жэлдэ олохон гектар сабшалан уhалха, hубаг канаванууды арилгаха, сэбэрлэхэ, тэрэшэлэн шэнээр малтаха байна.

Мүн аймагай бэшэ-бэшэ колхозууд сабшалангые hайжаруулха хүдэлмэри үнгэргэжэ эхилэнхэй. Тэдэ колхозууд мөлгынхидэй үүсхэлдэ харюу болгон хэдэн олон луговодческо, герасимовска звенонуудые эмхидхээд, тэдэнэртэ сабшалангай газар, мори унаа болон бусад хэрэгсэлнүүдые табяажа үгэhэн байна.

И. КИРЕЙЧУК.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Винницкэ областиин Кировэй нэрэмжэтэ колхозой свекловичница Е. Тютюник гэгшын звенонууд... ябажа, өөрынгөө участок үтэгжүүлхэ үнэhэ суглуулжа ябанад.

Е. Копытын фото (ТАСС-эй фотохронико).

Түрүү опыт

Адуун hүрэгые иимээр бэлшээдэгби

hайн бэлшээридэ ябаhан адуун hүрэг жэлэй ямаршье сагта турангүй тобир тарган байдаг юм. Тиимэдэ адуу моридые хагда ногоогоор элбэг бэлшээридэ hайнаар адуулха ябадал угаа шухала байна.

Адуу харууhалха гээшэ тон харюусалгатай ба хүндэтэй хэрэг мүн. Бэлшээрине зүбөөр хэрэглэжэ, адуу моридые шэмэтэй hайхан хагда ногоондо бэлшээхэдэ үгаа ехэ дүршэл шадабари хэрэгтэй. Хэрбээ адуун hүрэгые нэгэл бэлшээридэ абаашажа адуулаа hаа, тэндэхи хагда ногоогоо ульташэжэ амта шэмыень бууруулжархиха байна. Гадна, бодоод лэ нэгэ бэлшээри даяжа байхада тэндэхи хагда ногоон хомор болохонь мэдээжэ.

Бидэнэр адуугаа бэлшээхэдээ хагда ногоотой газараар адуулдагбди. Тиихэдээ бэлшээрине саг үргэлжэ hэлгүүлэн амаруулжа хэрэглэдэгбди. Зун-намарай үедэ hайн бэлшээридэ ябажа таргалhан адуун hүрэг үбэлэй үедэ үбhэ тэжээл эдингүй үргэлжэ хээрын бэлшээридэ ябахадаа турадаггүй юм.

Намтай хамта нүхэр Норбоева гэгшэ хүдэлмэрилдэг байна. Бидэ хоёр адуун hүрэгые тухэреэн сүүдхэ соо адуулдагбди. Тиин, үбэлэй үедэ адуун hүрэгтэ нэгэшье килограмм үбhэ тэжээл үгэнгүй үргэлжэ бэлшээдэг заншалтайбди. Бидэ хоёр түбхын түрүүндэ, зун-намарай адуулгые онсо hайнаар үнгэргэжэ, адуун hүрэгүүдээ тобир тарган болгодог гээшэбди. Тиимэ болохолоороо таргалhан адуун үбэлдөөшье турадаггүй юм. Адуун гээшэ хагда ногоо эдихэдээ ехэ шадамар туладаа хабар ногооной ургажа эхилхэтэй хамта ногоонло садалаг шахуу юм. Тэрэ үедэ саг дулаан болоожо, бидэнэрэйшье хүдэлмэри хүнгэрдэг гээшэ.

Адуу моридые атар тарган байлгахын тулада бэлшээрине зүбөөр хэрэглэхэ ябадал тон ехэ удхашанартай. Тиимэдэ бидэнэр бэлшээреэ зунай, намарай, үбэлэй, хабарай гэжэ хубаарилан таhалдаг байнабди. Үбэлэй үедэ хэрэглэхэ бэлшээридэ нэмэри дулаан газарта байhан хагда ногоогоор элбэг участогые таhалха хэрэгтэй.

Гүүдые hубайруулангүй бүгэдыень түрүүлхэ ба унагадыень тобир тарганаар ондо оруулхын түлөө онсо шухала анхарал табигдаха зэргэтэй байна. Бидэнэр 1944—45 онуудай турша соо түл абалгые урдынхиhаа үлүү hайнаар үнгэргөөбди. 1944 ондо би өөрөө 20 гүү түрүүлээд, түлнүүдыень нэгэшье хоролтогүйгөөр ондо оруулhанай ашаар ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 1 унага, 1 тугал абаа hэм. Мүн моринной-товарна фермын бусадшье хүдэлмэрилэгшэд ажалай нэмэлтэ түлбэри абаhан байна. 1945 ондо 10 гүү даажа абаад, эдэнэй 8-иинь түрүүлжэ, түлнүүдыень бүрин бүтэнөөр тэнжээгээб.

Мүнөө адуу малай үбэлжэлгын эгээл харюусалгатай үе байна. Үбэлэй бэлшээрине зүбөөр хэрэглэжэ, адуугаа оролдосотой hайнаар адуулха харууhалха гээшэ бидэнэрэй урдахи шухала зорилго мүн. Манай фермын бухы хүдэлмэрилэгшэд адуун hүрэгүүдээ тураангүй тобир тарганаар ондо оруулжа, абаhан түлнүүдээ нэгэшье гарзада оруулангүй элүүр энхээр тэнжээхэ, 1946 ондо адуу моридые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхэ хэмжээнүүдые хараалан социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсонхой.

Колхозоймнай правлени адуушадые халуун анхаралаар хүреэлдэг байна. Тиин, бидэнэр дулаан хубсаhа хунараар дүүрэн хангагданхайбди.

Малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаадагшадай хандалгада харюу болгон адуу моридоо атар тарганаар ба нэгэшье хоролтогүйгөөр үбэлжүүлхэ уялга абажа, социалистическэ мүрысөөндэ оролсоо hэм. Тиин, энэ уялгаяа үнэн хэрэгүүдээр дүүргэхын түлөө эрид шууд тэмсэхэ байнаб.

Б. БАИНОВА,

Зэдын аймагай Гэгээтын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой адуушан.

Малаа тобир тарганаар ондо оруулна

Аймаг соогоо адуу малаараа түрүү ябаhан «Манай-Ажал» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Г. Шагдаров) адуу малаа тобир тарганаар ондо оруулжа байна.

Малнуудынь бүгэдэ дулаан дэбисхэртэй, үhаар болоод үбhэ хоолоор дүүрэн хангагданхай. Үбhэ хоолоо арбилхын түлөө 75 толгой малнууд бэлшээридэ ябана. Тиигэжэ 205 центнер үбhэ тэжээл арбилба. Хонинной-товарна фермые даагша нүхэр Бадуев ба hүнэй-товарна фермые даагша нүхэр Г. Гончикова адуу малаа тобир тарганаар, үбhэ хоолоор дутаангүй ондо оруулхын тула унаhан малгайгаа абангүй хүдэлмэрилнэд.

(«Кижингинский колхозник»).

Красноярска хизаарай Канска районой «Заветы Ильича» колхозой бригадир С. М. Винокуров үнгэрөөшэ жэл өөрынгөө участок дээрэ гэшүүhэ тараажа саhа тогтооhон байна. Тиигээд Винокуровай бригада бусадhаа ехэ ургаса абаhан байха юм. Энэ үбэл намарай хара таряа тариhан 106 гектар газар дээрэ гэшүүhэ хаяжа саhа тогтооно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сельсоветэй түрүүлэгшэ П. И. Синцов (зүүн гарhаа) ба бригадир С. М. Винокуров хоёр саhа тогтооhон газар хаража ябанад.

С. Малебицкиин фото (ТАСС-эй фотохронико).

ҮНДЭР УРГАСЫН ТҮЛӨӨ

Манай ажалшан арад болбол Коммунистическэ партиин ба нүхэр Сталинай уряалаар hэргэн болхоолгын табанжэлэй түрүүшын жэлдэ хүдэлмэрилжэ байна. hэргээн боохоолгын табанжэлэй зорилгонуудые дүүргэлгэдэ бухы колхозуудай ажал хүдэлмэри нилээд ехэ удхашанартай байна.

Ерэхэ жэлэй тарилгаhаа үндэр ургаса абалга хадаа ажалшан арадай, колхознигуудай амгалан жаргалта байдалые хангаха хэрэгтэ гол үүргэ эзэлнэ. Тиимэ дээрэhээ манай колхозой членүүд болбол тарилгын тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ үндэр ургаса абахын түлөө хэдэн олон хэмжээ-ябуулганууды хараалhан байна. 1946 оной мартын 1 хүртэр 4.000 шарга наг шэбхэ поли дээрэ гаргаха, 30 центнер үнэhэ ба шубуунай аргал суглуулха, поли дээрээ ехэнхи хубииень саhа тогтоохо түсэб хараалhан байгаабди. Энэ үедэ наг шэбхэ гаргалга ба саhа тогтоолго гол түлэб дүүргэгдэжэ байна ба үнэhэ, шубуунай аргал суглуулгые түсэбhөө үлүүлэн дүүргэхэ hанаатай байнабди.

Тэрээнhээ гадна хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ тэргэнүүдэй, хомут зэмсэг, анзаhа ба тарилгын бусад хэрэгсэлнүүдэй заhабарине ехэнхи хубииень дүүргээди. Хабарай тарилгада ябаха унаа моридой хүсэ шадалые hайжаруулхын түлөө түсгаар илгабарилагдажа, амаруулагдажа ба hайнаар эдеэлүүлэгдэжэ, эмниг моридые ба сарнуудые hургажа байнабди.

Энэ бухы хүдэлмэринүүдые саг болзор соонь дүүргээд байхадаа манай колхоз болбол эртын тарилгые 10 хоногой турша соо, хожомой тарилгые июниин 5 болтор дүүргэхээр хараалнабди. Мүнөөдэрэй байдалаар, хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри нилээд hайнаар ябуулагдажа байна. hаяын үдэрнүүдтэ таряан ажалай бригадын бригадирнуудай ба звеньеводуудай дүй дүршэлөө андалдалгын зүблөө үнгэргэхөөр хараалаад байнабди.

А. ТРУТНЕВ,

Зэдын аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой правлениин член.

Сталинай нэрэмжэтэ нолхозой хүгжэлтэнүүд

Дайнай хатуу шанга жэлнүүд соо колхозой бухы ажал хүдэлмэринүүдые, илангаяа мал ба таряан ажалые дайнай урда тээхи хэмжээнhээ доошоруулхагүй, улам саашадань хүгжөөхэ зорилго хадаа бухы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай нангин уялга байhан юм.

Баргажанай аймагай Улюнска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозые малажалай талаар хаража үзэбэл, 1946 оной январиин 1-дэ түсэбэйнгөө ёhoop 1775 толгой эбэртэ малтай, 340 толгой адуу моритой, 1.780 толгой хони ямаатай, 15 толгой гахайтай байха ёhотой байhан аад, бодото дээрээ 1.957 то гой үхэртэй, 344 толгой адуу моритой, 2.226 толгой хони ямаатай, 15 толгой гахайтай байhан гэхэ гү, али малажал хүгжөөхэ түсэбөө эбэртэ малай талаар —101 процент, адуу мориной талаар—101 процент, хони ямаанай талаар 125 процент, гахайн талаар 100 процент дүүргэhэн байха юм. Энэ амжалтануудые Сталинай нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд—малшад эрхим жэшээтэйгээр хүдэлмэрилжэ, мал адууhанай байра байдалые ба харууhа эдеэлэлгые hайнаар табижа шадаhан дээрэhээ туйлаhан байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Ц. Цыдыпэвэй үүсхэлээр таряан ажалай бригадир Шагдар Абидуев, hаяхан Улаан Армиhаа табигдажа ерэhэн, 4 ордентой Дина Сибхалаев, фермые даагша Рая Абидуева ба бусадай хүтэлбэрээр бухы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай хабаадалгатай воскресник эмхидхэжэ, нэгэ сүүдхын турша соо 8 ханатай хониной дулаан байра 6 ряжа дүүргэhэн байна. Энэ воскресникта Радна Цыбенов, Гарма Цыбенов ба Радна Бурхинов гэгшэд эрхим эдибхитэйгээр хүдэлмэрилхэhээ гадна колхознигуудые олоор эмхидхэhэн байна. Иигэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозойхид болбол нэгэ сүүдхын турша соо 650 толгой хони ямаанай байха дулаан байратай болоhон юм.

Энэ барилгын хүдэлмэридэ колхозой дархан 63 наhатай Доржи Ринчино, хоёрдохи группын инвалид Цырен Едоев, нарай хүүгэдтэй эхэнэр Чимит Цыренова ба бусад үдэр соо 2-3 нормонуудые дүүргэhэн байнад.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз болбол малажалай талаар эрхим амжалтануудые туйлахаhаа гадна, гүрэндөө тушааха уялгануудаа hайнаар дүүргээ гэбэл: 460 центнер мяха тушааха ёhотой байhан аад, 797 центнер мяха, 24 центнерhээ үлүү ноохо тушааха түсэбтэй байhан аад, 45 центнер тушаажа, түсэбөө 200 шахуу процент дүүргэбэ. hү, брынзэ, арhа тушаалгын түсэбые мүн лэ үлүүлэн дүүргэжэ шадаа.

Колхозойнгоо малажалые эрхим hайнаар ябуулhанайнгаа түлөө СССР-эй Совнаркомой тогтоолой ёhoop, малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байhан түрүүшүүл нэмэлтэ түлбэри болгон нилээд олон мал абаа гэбэл: 154 толгой хурьга эшэгэ, 26 толгой тугал малажалай түрүүшүүлдэ шагнал болгон үгтэhэн байна.

Үнгэрhэн жэл соо хони ямаа гээлтэ хоролтогүйгөөр адуулhан 18 наhатай басаган Гарма Сангадиева гэгшэ 8 толгой хурьга эшэгэ абаhан ба мүн 50 наhатай үбгэн Аюша Ухилонов гэгшэ 8 толгой хурьга эшэгэ нэмэлтэ түлбэри болгон абаhан байна. Хэдэн жэл соо хониной-товарна фермые даажа ябадаг Есундэй Мужанова гэгшэ нэмэлтэ түлбэри болгон 12 толгой хурьга эшэгэ, ба бусад эрхим малшад малаар нэмэлтэ түлбэринүүдые абаба.

Нүхэр Мужанова болбол хонии ажал дээрээ эрхим амжалтануудые туйлажа, республикын ба аймагай малажалай түрүүшүүлэй суглаанда хэдэн дахин хабаадалсаhан байха юм. Сталинай нэрэмжэтэ колхозhоо республикын түрүү малшадай зүблөөндэ 3 хүн хабаадалсаhан ба тэдэнэр БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хүндэлэлэй грамотаар бүгэдөөрэн шагнагдаhан байнад.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд 1946 оной февралиин 9-дэ Москва городой Сталинска hунгуулиин округой hунгагшадай hунгуулиин урда тээхи суглаан дээрэ нүхэр И. В. Сталинай хэлэhэн үгэдэ харюу болгон мал ажал дээрээ туйлаhан амжалтануудаа улам саашалана, ерэхэ жэлэй хабарай тарилгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха, Энэ жэлдэ түл абалгые нэгэшье хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ гэhэн уялгануудые абаhан байна.

Х. САНЖИЕВ.

Цэдэн Галсанов

ПАВЕЛ БАЛТАХИНОВ

(Поэмэһээ отрывок)

1.

Жабартай, хатуу,
тумэр шэнги һуни.
Жаргал ухэл хоёроор
зурхэн лугшана.
Ангарай аймагта
эрьлатан бури галзуурна.
Алдарта военком
ардаг морнёо татална.
Хуйтэн февраль
хулэрэн уухилан сэнтэнэ,
Хуаэй узуур
хайрэн хазан шэмхэнэ.
Бордоһон февраль
бударган манатан хононо.
Военком Павелай
бэрби хасар жэм гэнэ.
Ангара-дуухэй
инаг дурандаа дэлбэрнэ.
Военком-Хэер
элуур дээрэнь хульбэрнэ
Ангара-дуухэй
военком хубуундэ дурална
Агтые аман
айл тээшээ хадуурна.
Убэлэй сэлмэг тэнгэриин
һонор шэхээдэ
Һыхэ шэнгеэр
гуулин һара һанжана.
Нохой, шобын
һуртэлээ галзуу хирэндэ
Нютагай баялит
айлай хуһамаг тоншоно.
Залуу һамгыень
забхай баялит баһажа,
Һанаан сэдьхэлдэнь
һара наран хиртэнэ.
Комиссар хуряахынь
ами паһаар айлгажа
Хирэгүй дурыень
буляаха гэжэ шэртэнэ.
Һаймһар хара
һарлай баян шэшэржэ,
Һуни бухэндэ
Павелай гэрые абнархана,
Һуулшынгээ аминда
хахан сасан нэтэржэ,
Һуртэ военкомой
«Һунһэндэ» горьтон тамшаархана.

2

Будан манаар сэнтэһэн
балай һуни...
Буурал
һаарал Байкал
уурал баалуулһаар
Ангара-басагандаа
Тошон-хэшэг угэнэ,
Мунгэн мульһэн зуулхэл
Зуулгэнэ таалаһаар.
Ангара—дуухэй болзоотой,
Энэ һуни
военком хубуун бууханъ.
Өөрынь һамганда
жутөөрхөөшье һаа
уулзаатай,—
Үнэн дурана
дуулгаханъ
Ангара-дуухэйнь,
Түр зуура
партиин даалгабари абаад,
Түнхэнэй аймаг
Мордохонь гэжэ хэлсээл.
Түргэн дундаа
Тарасын аюул дабаад,
Түрэл нютагаа
дайран гараханъ гэлсээл.
Хобхо харгы
хурса тахада шабхарна,
Холоһоо сууряан
Ангара дээгүүр адхарна.
...Соёргон түбэрнэ.
Дуулана гүт суурьяаеынь?
Сортоотой абяаень
сохомлон дууряаеыл,
Боевой огсомоор
аллегро татаеыл!
Военком баатарай
зоригынь магтаеыл!
Яб-таб үгэ хүүрэйнь
түргэн дуун,
Яһан эшэтэ нагаанайнь
мэргэн дуун.
Алмаз хурса һэлмынь
хонгёо дуун,
Шураг мүнгэ шпоройнь
хонхо дуун
Ошон тэмсэлэй
уряа соо дуулдан,
Улаан тугуудай
үнгэ соо буйлан,
Бурят-Монголой
зүрхэн соо лугшан,
Байкал далайн
долгин соо хайлан
Газар дээрэ гараадүй
алтанһаа сэнтэйгээр,
Галаб соо олдоодүй
шулуунһаа хатуугаар
Уран бэеэрээ
ургажа гараба.
Сибириин харгыгаар
сэхэльдэн ерэбэ.
Арадай зүрхэн
аялган дууеынь
һайхашаана.
Арадай зүрхэн
аладайнь замые
тураашаана.

3.

Ангара дээгүүр
олон тулам харза.
Залуухан һамганайнь
ухэг соо—арза
Үтэлһэн баабайнь
шэрэм дээрэ—аарса
Туулган пулаадаар
толгойгоо бооһон Тараса...
Тараса нютаг
аймшагтай зүүдэ үзэнэ,
Тараса нютаг
гунзэгы бодолго болоно.
Шара шуоуун
шэрэто муухайгаар орилно,
Шаазгай шаханан,
урга-һүүлэ шэрэнэ,
Һамбаа һайхан
хэерэй абяа абажа,
Һарлай баянай
һэройшо улин хусана.
Аймшагтай гэһэн
Һуни хара даража
«Атаман» Донской
хохимой тэбэрин зүүдэлнэ,
Алтан Гадаһан
Суг мүшэнтэй тохёолдоод,
Ангара-дуухэй
мульһэнтэйгөө тэмсэнэ.
Шугы бургааһан
узуураа хүрэжэ орёолдоод
Алхам бухэндэ
занга, урьхаар бүрэлзэнэ.
Иимэ аюул
урдаа хараагүй Павел
Интэрээ юундэ
эжэл тээшэе ябана даа...
Инаг хөехэйнь
эхэһээ гарахаяа байбал,
Иимэ аюул
хюмһэнай харын зэргэ даа.
Үдэр һуниин
улөө хатуу тэмсээн
Үри зүрхынь
үбшөөр шалаан матаба
Тиижэ Павел
гэртээ бууба гэлсээл;
Тэрэл һуниндөө бусахаар
үүдээ татаба.

4.

—Павел!
—Павлута!
—Инагни!..
—Баярни!
—Түрэлни!...
Уулзалгын баяраар
Павел һамгаяа озоно.
Баабайнь оронһоо
бахархан забдагүй нэрэлнэ.
Басаган дүүнь
баярлан хүнжэлдөө бухана.
Хахасалгын утада
халуун зүрхөө гажарһан
Ханилсан ганса
инаг һамган нэнгэнэ.
Ухэлтэ дайнһаа
углөө болтор амарһан
Комиссар Павелай
хамаг бэе сэнгэнэ.
—«Харыш, инагни!
Иимэ юм гү жаргал?
Хамагаа мартажа,
инагайм дуран халина...»
Арзын дээжэ
аяга соо бусалан гарабал,
...Ай ши, военком,
һэргылыш! Шоно улина!
—Инаг Павлута!
гэнэ һамганиинь хайлан,—
Эрхэ баярнай
энэ досоомни тэршэлнэл.
Аргаяа оложо
шамдыш гэртээ, зайлан...
...Ай, ши военком,
һэргылыш! Нохой хэрхирнэл!
Нютагайнгаа нүхэдые
военком асууна.
Ноёд баяные занажа,
нюдаргаа бажууна.
«Углөөдэртэнь
Донской-нохосые дууһахаб!—гэнэ
«Мүнөө һуниндөө
Каландарашвилида
дуулгахаб!»—гэнэ.
Газаа мүшэд
эбһэлэн байжа улаганалдана,
Гашуун ухэл
айл соогуур алхалалдана.
Агаарта
бусадай амисхал дуулдана.
Шамдыш!
Ай, ши, военком,
һэргылыш!
Юундэш бү найдыш!
Дал соо мориниинь
дайсанай абяа абажа.
Турья—турья
түүрээн хэлэнэ.
Дуулана гүй!
Ябалганайнь
һүүлшын минута боложо.
Ябаха гэхэдээ
һалажа ядана...
Ядана гүй!
«Жаргал соогуур
жаахан хөөхэй бүүбэйлхэ
Ямар ууҗам
наһанай баяр гээшэб даа!
Жаргал соогуур
жаргалай дайсадые һүнөөхэ
Хэды нангин
хуби заяан гээшэб даа!...»—
Хадаганжа ябаһан
хамаг халуун үгэнүүдээ
Хахатыншье хэлэжэ
баранагүй гэн гэһэйш,
Шолоохой сонхо
үрхэ, үүдэ—пухэнүүдээр
Шоныл нюдад
ялагад гэлдэбэ!

5.

«... Аһайш!..»
Ганса военком.
Ганса граната, наган
Галзуу бандидууд
гушаад душөөдөөр газаань,
Гараадүй хөөхэй,
Гаргаха һамган—гэртэ.
Газаань тинхэдэ—ухэл!
Ухэл эртэ.
Үүдэн сүмэржэ,
Улэнхэ Донской булгайба.
Гранадаа Павел
шэдэхэ гэжэ далайба.
—Байзыш Павел!..
Хөөхэйшни?—гэбэ зүрхэниинь.
Гарынь зохолгоон
гранатань доошоо бууба.
Омог толгойгоо
дээрэ үргэн, аалиханаар
Улаан гараараа
урдаһаань эрид ошобо.
... Теэдшье даа!
Тэгшэ бэшэ дайн үни болоогүй.
Тэһэрхэ граната
тиижэ, халаг, тэһэрээгүй.
Хайрлаһан хөөхэйнь
гараһан түрэһэн байгаа һаа
Тэрэ гранатынь
абажа шэдэхэ байгаа даа...
Жаргал соогуур
жаргалай дайсадтай тэмсэхэ
Хэды нангин
хуби заяан гээшэб даа!
Теэд, гранатын орондо
зүрхэн тэһэрхэ
Ямар гэһэн
баатар зориг гээшэб даа!

6.

Хорин гурбатай
комиссар хубуун алдалба,
Хүүр дээгүүрынь
балын утаан баглайрба.

7.

Һүрөг бандидуудай
буугай утаан тунажа,
Һуулэр татан
Павелай бэе сэнтэнэ:
Үүрэй толоной
туяа бажуун унажа,
Үүдэнэй богоһо дээр
урагшаа һагад хэбтэнэ.
Баатар янзаар алдалһан
баатарай хүүр дээр
Бурят, ород
большевик нүхэд сугларна.
Үбсүүн дээгүүрнь
углөөнэй жабар һэбижэ,
Үндэр магнайнь
буудуулһан шарха ялгарна.
Тэрэ һуни
буугай дуун таһараагүй,—
Тарасын ревкомой
түрүү нүхэд алагдаа һэн.
Тэдэнэй дунда
Павелай ухэһэншье бэе
Комиссар зандаа
холые хаража хэбтээ һэн.
Тухэл шарайнь
түрын дуунай энхээр
Түмэн зоной
тэмсэл соогуур гарана.
Улаан шуһанинь:
«Урагшаа!» гэһэн шэнгеэр
Урдан, сэсэрэн
уршагта дайсанаа дарана.
Арад зон
айл бухэнһөө ерэжэ
Алаг нюдэнэй
уһа гүйлгэн шанална.
Елэн хара
хазаар һахалтай үльгэршэн
Ехые үзэһэн
сэсэн нюдөө анина:
«Халуун шулуунай
хатууе долёоһон хүнэй
Харгынгаа узуурта
хүреегүйнь гомдолтой даа,
Үбһэнэй узуураар
ухэлдэн ами залгадаг
Үльгэр туужата
хэлсэдэг баатар бэшэ гүб даа.
Үгытэй хүнэй
үри бэе байхалаараа
Үнэн тээшэ
дуугаашаһаниинь гайхалгүй.
Үнэр жаргал
арадайнгаа дунда харахалаараа
Ухэл тээшэ
убсүүгээ сэлиһэниинь гайхалгүй.
Алагдаашье һаа
Ангарын урадхал харахаяа
Аргатай юм һаань
арбаншье наһа наһалха һэн.
Зай, яахаб даа...
замайнь гэгээн һайхые
Залуу нүхэд
залган үргэлжэлүүлэхэл!
Үреэлтэ бэеынь
үнгэ шарай хээрэ
Үгэгүй нэгэ
нюуса бии байна.
Үнэн нүхэдынь
үрин зүрхөөрөө таажа,
Үбэр сооһоонь
Ленинэй турэ тайлана.
Үдэр һунигүй
уулэнэй дайнда ябахадаа
«Һаухэһан» шэнгеэр
һанажа ябаа юмэ хэ.
Ухэл дээрээ
унан бэһэ һанахадаа
Үбсүүгээ сэлижэ
үргэһэн ушарынь энэ хэ.
шэрэм дээрэ—аарса.

Компартиин Мюнхенскэ городской организациин конференци

БЕРЛИН, февралиин 14. (ТАСС). Агентство Днай Мюнхенһээ дамжуулһанай ёһоор, февралиин 10-да компартиин Мюнхенскэ городской организациин делегатска конференцидэ 300 үлүүтэй делегадууд ба 100 айлшад суглараба. Нюуса һунгалтаар компартиин городской организациин хүтэлбэрилэгшэд һунгагдаһан байна. Организациин секретарьнуудаар Ганс Кальтенбахер, Карл Гуткаехт ба Казимир Дитенгебер гэгшэд һунгагдаба.

Нэгэдэмэл Нацануудай организациин генеральна ассамблейн нэгэдэхи сесси дээрэ байһан СССР-эй, УССР-эй ба БССР-эй делегадууд Лондонһоо бусаба

Нэгэдэмэл Нацануудай организациин генеральна ассамблейн нэгэдэхи сесси дээрэ байһан нүхэр А. Я. Вышинскиин толгойлон ябаһан СССР-эй делегаци февралиин 18-да Лондонһоо Москвада бусажа ерэбэ.

Нэгэ доро нүхэр Д. З. Мануильскиин толгойлһон Украинска ССР-эй, нүхэр К. В. Киселевой толгойлжо ябаһан Белорусска ССР-эй делегацинууд ерэлсэбэд.

Хельсинки городто болоһон шахматна турнир дүүрэбэ

Рагозин ба Лисицын гэгшэд түрүү һуури эзэлбэ

ХЕЛЬСИНКИ, февралиин 16. (ТАСС). Советскэ ба финскэ шахматистнуудай хабаадалгатайгаар болоһон шахматна турнир февралиин 15-да дүүрэбэ. Нэгэдэхи һуури советскэ мастер Рагозин эзэлбэ—7,5 очко, хоердохи һуури мастер Лисицын-7 очко, гурбадахи Ойянен — 5 очко, нэгэ парти дүүргэгдээгүй. Саашаа: Бек, Фред ба Киуру гэгшэд—4,5— 4,5 очко, Рантонен—3,5 очко, Лайсаари — 2, 5 очкотой байна, нэгэ парти дүүргэгдээгүй байна. Солин ба Поломаа гэгшэд хоёр хоёр очкотой.

Нэгэдэхи приз Рагозин абаха, хоёрдохи—Лисицын, гурбадахи Ойянен, дүрбэдэхи Бек ба табадахи—Фред.

Турнирай һүүлдэ финскэ шахматистнууд советскэ эшэн түлөөлэгшэ П. Д Орловтой уулзаһан байна.

Мүнөөдэр, февралиин 16-да Рагозин Турку город, Лисицын Тампередэ ошохонь.

Советскэ гражданство абаха тухай мэдүүлгэнүүд олооророно

ХАРБИН, февралиин 12. (ТАСС). Россиһоо, Октябрьска революциин урда тээ Манчжури худар нүүжэ орогшод мүн Октябрьска революциин хойно Манчжури худар эмиграцида орогшодһоо советскэ гражданство абаха тухай зууршалганууд Манчжуридахи советскэ консульствонуудта орожо үргэлжэлһэн андаа байна. Февралиин 1-эй мэдээгээр СССР-эй Харбин городтохи генеральна консульствода СССР-эй гражданство абаха тухай 25 мянгаһаа үлүүтэй мэдүүлгэнүүд ороһон байна. Манжури гэхэ городтохи СССР-эй консульствода январиин һүүлэй мэдээгээр 11 мянган мэдүүлгэ ороһон байна. Мүн Шанхай, Дальний гэхэ зэргые Китадай бусад городуудташье хэдэн олон мэдүүлгэнүүд СССР-эй консульствода ороһон байха юм.

МНР ба Хитад хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаа байгуулха тухай хэлсээн

ЧУНЦИН. (ТАСС). Февралиин 8-ай үдэр Хитадай Правительствын уряалаар Монгол Арадай Республикын түлөөлэгшэ премьер-министрын орлогшо Сурунжаб эндэ ерэбэ.

Мүнөө абтаад байһан мэдээгээр, Сурунжаб хадаа Хитад ба Монгол хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаа байгуулха тухай Хитадай правительствотой хэлсээ хэһэн байна. Февралиин 10-да Сурунжаб Хитадай гадаада хэрэгүүдэй министр Ван Ши Цзе гэгшэтэй уулзаад, мүн тэрэ үдэртөө Чан-Кай-Шитай уулзаа.

Хитад ба Монгол Арадай Республика хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаан байгуулагдаба

ЧУНЦИН, февралиин 16. (ТАСС). Февралиин 13-ай үдэр Хитад республикын гадаада хэрэгүүдэй министр Ван Ши-Цзе ба Монгол Арадай Республикын түлөөлэгшэ, премьер-министрын орлогшо Сурунжаб хоер Хитадай республика ба Монгол Арадай Республика хоерой хоорондо дипломатическа харилсаа байгуулха тухай нотонуудые андалдан абалсаба.

ВАФД гэжэ партиин шиидхэбэринүүд

КАИР. февралиин 16. (ТАСС). Газетэнүүдэй мэдээсэлһэнэй ёһоор, ВАФД гэжэ парти февралиин 13-да доро дурсагдаһан шиидхэбэринүүдые гаргаба. 1. Египетскэ ба английска правительствонуудай позици эдэ хоёр оронуудай хоорондо болохо хөөрэлдөөнүүдэй тухай асуудалай талаар хэлсэн үзэхэ. 2. Египетскэ нотодо ба Англида эльгээһэн түрэнэй харюуда өөрынгөө хамгаалалгые харуулһан студентнүүд ба арад зоной бусад группанууд тушаа правительствын хэмжээнүүдые буруушааха. 3. Засагуудай конфискавалһан вафдистска партиин газетэнүүдтэ бэшэгдэһэн үнэнтэ фактнууд ба байдалые олониитын һанал бодолһоо нюуһанай түлөө харюусалгые правительствода тохохо. 4. Полициин ябуулгануудай һүүлдэ хохидол үзэһэн эхэ эсэгэнэртэ өөрынгөө хайрлал хүргэхэ. 5. Вафдистска партиин парламентскэ фракцида Абдель Латифа Махмуд—Бей, Хуссейн Зээлоук ба Ибрахим Фарраг гэгшэдые абаха.

Пресс-конференци дээрэ Бирнсын хэлэһэн үгэ

ВАШИНГТОН, февралиин 12. (ТАСС). Америкын Холбоото Штадуудай гүрэнэй секретарь Бирнс нэгэн корреспондентын асуудалда харюусахадаа, Италиин дүрбэн колониие хамтараа харагалзаха тухай Холбоото Штадуудай дурадхалые буруушаал ана Советскэ Союз бишиинханшье һуладхаагүй гэбэ. Гадаада хэрэгүүдэй министрнүүдэй сентябрь һарада болоһон зүблөөн дээрэ Итали өөрынгөө колониинуудые өөрөө харагалзаха байг гэжэ Франци дурадхаһан, ехэ ехэ державануудай харгалзалгын түсэб зохёоторынь, мүнөө болтор байһан статус-кво гээшые үлээхэ, тиин ехэ ехэ державануудай түсэбэй зохёогдоһон сагтань Итали өөрынгөө зүбшөөл үгэхэ гэжэ Англи дурдхаһан сайха гэжэ Бирнс мэдүүлбэ.

Советскэ Союз Италиин али нэгэн колониие ганса раза харагалзахые хүсэнэ гү гэһэн асуудалда, Бирнс хан гэлтатайгаар харюусаад, Советскэ Союз хадаа Триполитаниие өөрынгөө харагалзалганда абахые хүсэхэ байна гэбэ.

Политическэ Консультативна соведэй делегадуудай Чан Кай-шидэ эльгээһэн буруушаалга

ЛОНДОН, февралиин 11. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлэй ёһоор, бүхы партинуудай түлөөлэгшэд болохо, политическэ консультативна соведэй 15 делегадуудай гурбан час соо үргэлжэлһэн суглаан, политическэ консультативна соведэй сессиин амжалтануудые тэмдэглэхын түлөө февралиин 9-дэ ємхидхэгдэһэн олониитын митинг үлдэн тараһаниие буруушааһан бэшэгые Чан Кай-шидэ эльгээхэ гэжэ шиидхэбэри гаргаба.

Бэшэг доторынь жандармануудай зүгһөө жааг гурим байгуулхын түлөө ямаршье хэмжээ абтаагүй гэжэ тэмдэглэгдэһэн байна.

ТАСС-эй буруу...

Американска „Нью Йорк ... жэ газетэ Советскэ Союз ... ческэ һургуули байгуулаа... германска эрдэмтэд эзэлэ... жэ өөрынгөө корреспонд... сэлые тунхаглаба.

„Нью Йорк Таймс" газ... нурсэгдаһан мэдээсэл ямар... гүй ба эхинһээ эбэад эс... худал хуурмаг гэжэ мэдүү... этигэмжэлэгдэбэ.

Норвегидэ бол... урилдаанда сов... конькобежецу... илалта

ОСЛО, февралиин 16 (ТАСС)... лиин 14-дэ Осло городой ... жэ стадион дээрэ СССР-эй ... тын командануудай хоорон... тые командна конькобежецтэ... болобо. Эхэнэ нүүд 1000 ... э, эрэшүүл 1500 ба 5000 ... табэ. Советскэ спортсменууд... гарахада ь стадион дүүр... адин һуу һаа харагшад ул... угтаба.

1000 метртэ гүйлдөөн ... гиысэн хоёр эхилбэ: Вал... та 44,2 секунд соо ерэжэ, ... һээ 7,1 секунд түрүүн ер... хи пара Исакова ба Турв... гүйбэ. Исакова 1 минута ... соо, Турвальсен 1 минут... соо ер бэд. Дэлхэйн чемп... советскэ спортсменка ... метр дистанциие 1 минута ... соо ерэжэ, суг гүйһэн Б... һээ 12,2 секунд түрүүн ... шын пар да гүйһэн Селм... та 46,4 секунд ба тэр... Педерсен 1 минута 54,2 ... руулба.

3000 метртэ гүйлдөөн... болбол 5 минута 31,5 сек... жэ, өөрынгөө бүхэсоюз... үлүүлһэн ба норвежскэ ... үлүүлһэн байна. Хоердо... Исакова—5 минута 40,4 ... дахи һуурине—Валовова 5 ... секунд, дүрбэдэхи һуурине ... минута 3,7 секунд харуу... Норвегиин спортсменуу... Квестад, Мартинсен гэгш... сагдаһан сагуудые харуул...

6 минута 13.8 секунд ... 17,6 секунд ба 6 минута ...

Петров 1500 метртэ ... дөөнда һайн саг—2 минута ... ба 5000 метртэ—8 минута ... харуулба. Эрэшүүлэй ... дивидуальна дүнгөөр ... Петров эзэлбэ—193 223 о... һуури Лундберг—193,486 ... хи һуури Пропин—193,... бэлэ и һуури Хеббе—193... бадахи Матисен 194,402 ... дахи Хаген—196,477 о... Ипполитов—197,384 ... Кудрявцев—197,460 о... ... аков—198,726 очко ... —198,880 очко, арбан ... ен—199,070 очко, ба ... һуури Крог—200,347 ... бэд.

Судейскэ коллеги... скэ Союз нэгэдэхи һуури ... гү, али 140,5 очко абаба. ... вежецүүд 163,5 очко ... Эрэшүүлэй гүйлдөөн... СССР—116,5 очко, ... очко болоно. Эхэнэрэй ... тын дүн СССР—24 очко ... очко болоно.

Урилдаанай мүрысөөн... сонсхоһоной һүүлээр ...

Египетскэ прав... тушаалһа...

Шэнэ кабинедые ... Сидки-Пашада ...

КАИР, февралиин 15. ... роль Фарукын захирал... Паша болбол шэнэ кабин... гохо шиидхэбэриин ... Эбейд-Пашые гаргаад, ... недтэй ябажа баһан ... тэлхэ байна.

КАИР, февралиин 15. ... пейэй премьер-министр... томилогдобо.

Харюусалгата редактор... орлогшо Д. Л...

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС, г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС, Улан-Удэ, Унэн). ТЕЛЕФОНУУД, ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийн... и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6-03 (2 зв.). об'явлений 2-64 (2 зв.).

Н—00553. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500